

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

§. 1. De obligatione concessa Episcopis à Trid. circa casus? seu
excommunicationes reservatas, & occultas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

gis id erit in articulo mortis, si tunc expresse absolvens intendat per illa verba sola, *Absolvo te a peccatis*, absolvere etiam à Censuris. Ad maiorem autem certitudinem, sic absolvat, *Absolvo te ab omnibus Censuris, & peccatis*, quia certum est, illud, *Ego te absolvo*, sufficere ad absolutionem peccatorum, quod non est ita certum, licet sit probabilissimum, sufficere etiam ad absolutionem Censurarum.

§. VII. *Casus reservatos, qua ratione possit quis fieri Superiori, vel Inferiori Delegato.*

Quandoquidem plures firmiter jam est supra, posse Superiorem vel immediate per se, vel per suum Delegatum casus reservatos absolvere, quæret aliquis, an qui habet casus reservatos, possit hos solos fieri Superiori potestatem habenti illos absolvere, & ab ipso absolvi, ac pro cæteris remitti ad inferiorem, vel contra fieri solos non reservatos inferiori, qui absolvat, remittatque pro cæteris reservatis ad Superiorem.

1. Dico, ut jam dixi lib. 2. meth. Conf. c. 10. §. 1. n. 27. absolute id fieri non posse. Ratio est, quia esset dimidiare Confessionem sine necessitate. Quare in hisce eventibus, vel Superior audiat omnia, & absolvat, vel audiens reservata extra Confessionem, tollat reservationem, seu mittat ad inferiorem, cui conferat potestatem absolvendi à reservatis. Si vero sit inferior, mittat penitentem ad Superiorem, vel ipse adeat, impetretque potestatem & deinde rite absolvat. Ita Coninch. disp. 8. de penit. dub. 13. num. 100. Præpositus, de Conf. §. 1. dub. 9. alique passim, quidquid dicat Cajetanus, in summa V. Conf. §. 1. 10. qui ait, contrariam esse Romanæ Curie consuetudinem, in qua discutienda inquit, non oportet nimium sapere, quidquid inquam, dicat. Nam consuetudo illa solum est, quoad tollendas Censuras reservationem, non vero quoad absolvendum sacramentaliter.

2. Dixi autem (*absolute*) nam, si aliqua necessitas regeret, posset, ut si v. g. penitens non posset adire inferiorem, sed solum Superiorem, qui tamen Superior propter aliquod grave impedimentum, v. g. articulum mortis, non posset omnia peccata audire, &c.

CAPUT X.

Agimus de absolutione reservatorum Iure delegationis in particulari.

1. **H**is in univrsum explicatis, exposcit ordo, & facilitas doctrinæ, ut de Delegationibus in particulari differamus.

Et quidem si reservatus, seu Superior concedat facultatem alicui v. g. Confessario ad absolvendum hunc peculiarem penitentem, seu excommunicatum, dicitur is Confessarius habere specialem delegationem. Huc reducere libet facultatem, concedi solitam à Pontifice in tubileis secundum varios, modo amplios, modo limitatos eorum tenores. Si vero prædictus Superior det facultatem generalem circa casus, vel excommunicationes reservatas, dicitur, is Confessarius habere delegationem univrsalem.

2. Porro de speciali Delegatione certa regula dari non potest, nisi ea; Ut serventur illa, quæ talis delegationis tenor præscribit. At generales Delegationes, de quibus certa doctrina potest, quatuor, hodie invenimur.

Prima, in Tridentino, quod concedit Episcopis potestatem absolvendi omnes casus occultos.

Secunda, in privilegiis concessis à Pontifice Regibus.

Tertia, in eodem Tridentino, quod confirmat consuetudinem Ecclesiæ, qua quilibet Sacerdos in casu articuli mortis, modo jam explicando, absoluit ab omnibus casibus, & excommunicationibus.

Quarta, in Bulla Cruciatæ.

De his igitur nostrum erit hic breviter differere: In hoc capite de prima dicam; deinde, in suis distinctis capitibus, de cæteris.

§. Vnicus. *De Delegatione concessa Episcopis à Tridentino circa casus, excommunicationesque reservatas, & occultas.*

1. **T**ridentini verba sunt huiusmodi sess. 24. cap. 6. de reformat.

Liceat Episcopis, &c. in quibuscunque casibus occultis, etiam Sedi Apostolicæ reservatis delinquentes quoscunque sibi subditi in diocesi sua per se ipsos, aut Vicarium, ad id specialiter deputandum in foro Conscientiæ, gratis absolvere, imposita penitentia salutari. Idem, & in hæresis crimine, in eodem foro conscientiæ, eis tantum, non eorum Vicariis sit permittum.

Hactenus Tridentinum: in cuius verbis aliquid specialiter, & sigillatim adnotemus.

EPISCOPI.

2. Nimirum illi, sive Episcopi, sive Archiepiscopi (atque hi etiam ante usum Pallii qui habent subditos, non vero mere Titulares.) Confirmati item, etiam ante Consecrationem, (sed qui possessionem habeant sui Episcopatus, seu Archiepiscopatus, ut ex C. *lunila de elect. inter exravag. comm. 2.* notat univrsaliter Azor. p. 1. l. 7. c. 1. quæst. 2.) hic comprehenduntur, quia hæc potestas absolvendi, de qua loquimur, est iurisdictionis, non Consecrationis. Lege Merollam. 2. disp. 4. c. 6. n. 132. & Præposit in 3. part. quæst. 5. de irreg. dub. 1. c. n. 81.

3. Plures Doctores affirmant, venire hic omnes habentes iurisdictionem, quasi Episcopalem, etiam si careant territorio, quales sunt Superiores Conventuales in Ordine ad suos Religiosos. Sed de hæc vide paulo post cap. 11. §. 1. num. 11.

IN QUIBUSCUNQUE CASIBUS OCCULTIS.

4. Delictum tunc est occultum in hac materia, quando non est notoriè divulgatum, & potest tergiversatione cæteri. Quamvis ergo possit per paucos testes probari, occultum erit. Ita cum aliis Bardi, in Bulla. *Cruc. part. 2. tract. 6. cap. 1. sess. 10. num. 97.* & Leand. d. 17. de excom. quæst. 47. sed nos univrsaliter de hoc agimus in nostro Decalogo, lib. 9. cap. 3. §. 2. à n. 9. & tandem hanc regulam dedimus, Ut illud delictum sit publicum in re, de qua agimus, quando prudenter, & ex circumstantiis iudicatur, illud facile fore communiter evulgandum: quare illud erit occultum, quod ejusmodi non est. Legatur item Fagund. *præc. Eccl. 2. lib. 8. c. 8. à n. 23. & 26.* qui etiam, valde probabiliter docet, delictum deductum ad forum exterius, sed quod non fuit probatum, esse occultum, Imò, & postquam est publicum, posse ab Episcopo absolui, docet Leand. *loc. c. quæst. 57.* contra Suarium, aliosque non paucos, sed citans pro se Sanchez, aliosque.

5. Illud hic adde. Quid enim, si publicum sit delictum in una Civitate v. g. Romæ, & petatur à penitente Absolutio hic Panormi, ubi ejusmodi delictum est occultum, nec de proximo erit probabiliter evulgandum poteritne absolui? Respondeo. Vtrumque esse probabile puta, posse, & non posse. Ratio, quod non possit, est, quia jam non est occultum delictum. Ratio, quod possit est, quia cum hic Panormi sine illo inconveniente habeatur à populo, ut innocens, delictum erit occultum in Ordine ab finem, quem requirit Ecclesia, qui est, ne alii scientes illud absolvi ab Episcopo, concipiant facilitatem incidendi in reservata Pontifici. Adde potestatem hanc absolvendi, utpote favorabilem, esse ample interpretandam.

An, & quando Episcopus possit casus excommunicationesque publicas absolvere, dicam infra c. 12. §. 2.

A CASIBVS ETIAM SEDI APOSTOLICÆ
RESERVATIS.

6. Quoniam supra c. 5. §. 1. n. 5. diximus, omnes casus Pontificis reservari ratione excommunicationis, idem cum hoc loco Summus Pontifex concedat Episcopis casus ipsi Summo Pontifici reservatos, concedit, sine dubio, omnes occultas excommunicationes reservatas, etiam in Cœna Domini, de qua re mox aliquanto latius, ubi, & quid de hæresi; Atque id confirmat illud, quod dixi supra c. 9. §. 1. n. 11.

SIBI SVBDITOS.

9. An Episcopi possint, etiam non sibi subditos, sed peregrinos in suis Diocesis absolvere, dixi in Superioribus lib. De pan. c. 4. §. 3. à num. 9. Hic autem incidit illa quæstio, an Episcopus possit absolvere Religiosos exemptos, habitantes in Monasteriis suæ Diocesis à casibus occultis Papæ reservatis, sicuti potest suas oves, quando dicti Religiosi se subiciunt cum licentia suorum Superiorum ipsi Episcopo. Et affirmativè respondere Leand. p. 4. tr. 2. dist. 27. q. 10. Et iterum de irreg. d. 27. q. 8. quem, placet, lege, Si Superior iuste neget dictam licentiam, non posse; posse autem si iniuste, docet Sanchez. citat. ab eodem Leandro, & apud eundem Leandrum, docet Suar. Molina, Pontius.

IN DIOECESI SVA.

8. Non puto id dictum esse taxative, quasi Concilium definiat, hanc Absolutionem debere omnino impendi in Diocesi propria, sed demonstrative, quasi noter id, quod communiter solet fieri, sit enim communiter in propria Diocesi. Sive ergo subditus existat in propria absolventis Diocesi, sive in aliena, poterit à suo Episcopo, etiam existente in aliena, dictis reservatis absolvi, ut notat Sanchez. Diana, alique apud eundem Leandrum. Ratio est, quia hic est usus Iurisdictionis voluntariæ, quæ in aliena Diocesi exerceri potest, non vero Iurisdictionis Contentiosæ, quæ, qui, affert strepitum Iudicii, non nisi in proprio territorio, exercenda necessario est. Neque valet, Episcopus non potest saltem communiter excommunicare aliquem, dum existit in aliena Diocesi, ergo, nec absolvere: Non valet, inquam, quia, absolvere, est actus Iurisdictionis voluntariæ, actus autem excommunicandi est Iurisdictionis contentiosæ, ut dicimus in tractatu de excommunicatione c. 5. §. 7.

PER SE IPSOS, AVT PER VICARIUM
ad id specialiter deputandum.

9. Non potest Vicarius Episcopi, ut docent Suarius, 3. disp. 7. c. 6. n. 157. Schoriz, alique cum Merolla sine speciali mandato absolvere à casibus, seu Censuris Pontificis concessis Episcopo, potest ex speciali delegatione, quia, sic Concilium requirit ibid. (ad id specialiter deputandum.) Addit Henriquez lib. 14. cap. 19. sive in comment. lib. 1. & lib. 6. cap. 14. num. 7. in comm. lit. O. cui adherent alii, quos citat Barbosa part. 2. de potest. Episc. alleg. 30. à num. 11. non posse Episcopum huiusmodi potestatem absolventi (ut etiam dispensandi, &c.) committere generaliter suo Vicario, sed tantum, quando casus occurrerit: melius tamen posse docet Sanchez lib. 2. de Matrim. disp. 40. num. 17. (excepto casu hæresis, de quo mox) quia illud specialiter deputandum, verificatur, si deputetur specialis ille Vicarius ad absolvendum ab omnibus, &c.

An Vicarius Generalis possit absolvere, ut & dispensare in casibus, in quibus potest Episcopus ratione concessionis, & impedimenti recurrendi ad Pontificem dicam infra c. 12. §. 2. n. 39.

19. Sed per hanc occasionem quaeres, An possit idem Vicarius Episcopi absolvere à casibus, quos sibi reservavit suus idem Episcopus?

Respondeo, Barbosa de potest. Episc. part. 3. All. 54. num. 116. cum Meroll. tom. 3. de Iurisf. Vic. d. 7. cap. 6.

num. 408. citans Sbroz. Vgolinum. Rebuffum, &c. non posse ex generali concessione Vicarius, nisi ex generali concessione non veniunt ea, quæ speciali indigent concessionem: Poterit ergo ex concessione speciali Sanchez, lib. 3. matr. d. 29. à num. 15. Merolla, &c. & aliorum dicentium, absolventi Vicarium Episcopi sine speciali mandato audire Confessiones communitatis Diocesis, & concedere aliis licentiam audire, ut colligi, simili modo posse casus dictos reservatos absolvi, aliis decernendum relinquo.

11. Illud scito, Episcopum hanc, ut & similes potestates specialiter suo Vicario concedendas, non legitime illas ipsi tribuere, eam, vel eas specialiter primando, verum etiam exprimendo aliquam etiam & deinde apponendo clausulam generalem pro casibus ut in simili adnotavit Quaranta V. capit. Sede vacante §. 2. & Merolla cum aliis loc. cit. n. 410.

IDEM IN HÆRESIS CRIMINE.

12. Tridentinum, propter gravitatem criminis hæresis, disponit, ut illa, si externa sit, & oculo absolvi non in foro conscientie possit ab Episcopo, sed, vel immediate ab ipso, vel mediate, dando alicui Sacramentali potestatem, solum, quando casus occurrerit, non generaliter. Hunc esse sensum verborum Concilii probat Fagundez p. c. Eccl. 2. lib. 8. c. 18. n. 4.

Nil præterea hic explicandum occurrat, nisi summo colore, hanc Episcopi potestatem non fuisse, necesse per Bullam Cœnæ Domini, vel revocatum, vel latam, esse probabilissimum, ut nos probavimus in Dec. c. 1. §. 9. à n. 12.

IN FORO CONSCIENTIÆ.

13. Non ergo hæc Absolutio ab Episcopo per se per alium collata delinquenti oculo, impedit, ut delinquens possit accusari, capi, damari in foro canonico. Verum, ut hæc, & quid importet, huiusmodi clausula (In foro Conscientiæ) distinctius noscatur, videam dicam infra cap. 13. à n. 35.

CAPVT XL.

De Delegatione facta Regularibus ad absolvendum casus, & excommunicationes reservatas.

Dvplex Delegatio facta est Regularibus citra prædicta, altera Prælati ad absolvendum subditos, altera ipsorum, vel cæteris Confessariis Regularibus ad absolvendum Sæculares. De utraque separatim.

§. I. Prælatorum Regularium potestas ad suos subditos absolvendi.

1. Varii varia congerunt in hanc rem. Ego sequor Suar. tom. 4. de relig. tract. 8. leg. 1. cap. 19. à n. 1. Peyrinum, tom. 2. in Constit. 4. Sixti 4. num. 22. Albi & Portellam, & vtriosque Rodrig. quos refert, percellit Pelliz. tract. 8. cap. 2. num. 33. ac Leandrum, de excomm. q. 72. saltem probabiliter asserentes Prælatos Regulares Mendicantium, eorumque Privilegia Prælati, pante s. id est, Generalem, Provincialem, Superiorem, locales (nisi quid obstat mox afferendum n. 6.) potestatem solvere suos etiam Novitios (teste Suar. loc. cit. cap. 19. à n. 11.) ab omnibus peccatis, Censurisque à jure, vel à homine latis quomodocunque reservatis, etiam Populi, etiam contentis in Bulla Cœnæ Domini (excepto peccato refim. de quo mox à num. 12.) Ratio tam ample potestatis est, quia, tum ex suo jure ordinatio, quod dictis Superioribus competit, tum ex variis privilegiis generalibus Mendicantibus concessis ea colligitur, & quidem